

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności
osobom ze szczególnymi potrzebami

2026-2029

Opracowanie:

Ewa Sadowska,
Adam Solecki

grudzień 2025

Spis treści

1. Podstawa prawna	3
2. Okres realizacji Planu.....	4
3. Dotychczasowe działania podjęte przez MSWiA na rzecz zapewnienia dostępności.....	4
I. Dostępność architektoniczna.....	4
II. Dostępność cyfrowa oraz informacyjno-komunikacyjna	6
4. Zadania – dostępność architektoniczna	8
5. Zadania – dostępność cyfrowa.....	10
6. Zadania – dostępność informacyjno-komunikacyjna	11

1. Podstawa prawna

Stałe podejmowanie działań na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami, by zapewnić im równy dostęp do usług i zagwarantować tym samym możliwość swobodnego udziału w życiu publicznym i społecznym – jest niezwykle istotne, zwłaszcza w kontekście usług realizowanych przez podmioty publiczne.

17 lipca 2018 r., uchwałą Rady Ministrów nr 102/2018, został ustanowiony **rządowy Program Dostępność Plus**, będący *de facto* pierwszym, kompleksowym ujęciem tematyki dostępności w Polsce. Celem Programu jest zwiększenie dostępności architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej, zapewnienie dostępności konkretnych usług i usuwanie barier w urzędach, szkołach, szpitalach, miejscach kultury, środkach komunikacji i tym samym dostosowanie przestrzeni publicznej, architektury, transportu i produktów do wymagań wszystkich obywateli.

Potrzeba eliminacji występujących „barier” i w efekcie systematyczne poprawienie sytuacji osób z niepełnosprawnościami, rodzin z małymi dziećmi czy seniorów, korzystających codziennie z przestrzeni publicznej, gdzie napotykają na liczne ograniczenia oraz uwzględnienie faktu, że dostępność jest dla wielu z nich warunkiem prowadzenia niezależnego życia – doprowadziła w 2019 r. do przyjęcia dwóch ustaw :

- ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o *dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 848);
- ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).

Ustawa o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* jest elementem realizacji rządowego Programu Dostępność Plus (PD+), ujętego w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz elementem Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami.

Rozwiązania wskazane w w/w Ustawie konsumują zapisy „Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych”, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169). Zobowiązują one do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami, czy nawet szerzej - ze szczególnymi potrzebami - możliwości dostępu do budynków w sposób identyczny z innymi użytkownikami. Oprócz tego Ustawa o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* zobowiązuje podmioty publiczne do zapewnienia dostępności w zakresie informacyjno-komunikacyjnym oraz cyfrowym.

Stosownie do postanowień art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o *zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* każdy organ władzy publicznej ma obowiązek wyznaczenia koordynatora ds. dostępności, którego jednym z zadań jest – zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt. 2 ustawy – przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu

działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Plan ma za zadanie określenie kierunków niezbędnych zmian i wdrażanie rozwiązań, służących poprawie funkcjonowania podmiotu publicznego i zwiększania jego dostępności.

Niniejszy Plan został opracowany przez koordynatorów ds. dostępności w MSWiA.

2. Okres realizacji Planu

Zadania wskazane w niniejszym Planie będą kontynuacją działań podjętych w poprzedniej edycji Planu na lata 2021-2025. Aktualny Plan zakłada ramy czasowe do 2029 roku, bowiem – zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami – najpóźniej do 31 marca 2029 roku zostanie przygotowany kolejny (III) Raport o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego.

Założeniem jest sukcesywne wprowadzanie zmian oraz dostosowań, poprzez realizację zadań ujętych w Planie, by w marcu 2029 r. można było dokonać porównania do tzw. momentu wyjściowego z dwoma poprzednimi Raportami (2021 i 2025).

Koordynatorzy będą prowadzili monitorowanie realizacji Planu oraz – w razie potrzeby – dokonają jego ewentualnej aktualizacji. W ramach procesu monitoringu, koordynatorzy do spraw dostępności, do 30 listopada każdego roku, następującego po sporządzeniu Raportu – przygotowują dla Dyrektora Generalnego MSWiA cykliczną informację dot. zakresu realizowanych zadań.

3. Dotychczasowe działania podjęte przez MSWiA na rzecz zapewnienia dostępności

I. Działania ogólne

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 29 września 2020 r. powołał dwie osoby na stanowiska:

- koordynatora ds. dostępności cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej,
 - koordynatora ds. dostępności architektonicznej
- w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji.

II. Dostępność architektoniczna

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji na terenie m. st. Warszawy posiada kilka budynków, w których prowadzona jest działalność podstawowa Ministerstwa, w tym obsługa klientów:

1. przy ul. Batorego 5 w Warszawie,
2. przy ul. Rakowieckiej 2a w Warszawie (2 budynki),
3. przy ul. Domaniewskiej 36/38 w Warszawie,
4. przy al. Szucha 2/4.

Obiekty te wybudowano kilkadziesiąt lat temu i z tego względu posiadają różne ograniczenia funkcjonalno-użytkowe, które częściowo w ramach dotychczas realizowanych przebudów i modernizacji zostały zniwelowane. Niemniej jednak we wszystkich budynkach zapewniono, w mniejszym lub większym stopniu, dostęp dla osób z niepełnosprawnościami lub szczególnymi potrzebami. Na parter tych budynków MSWiA można się dostać bezpośrednio z poziomu terenu lub z użyciem urządzenia dźwigowego albo pochylni. We wszystkich wymienionych wyżej budynkach znajduje się co najmniej jedna łazienka dla osób z niepełnosprawnościami ruchu, a w gmachu głównym znajduje się 6 takich łazienek. Tylko w jednym budynku nie ma zainstalowanych wewnętrznych wind dostosowanych do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

We wszystkich windach zainstalowano przyciski z alfabetem Braille'a oraz kontrastowe piętrowskazywacze, a także wyposażono je w komunikaty głosowe. W gmachu głównym przy ul. Batorego 5, po przebudowie szybu windowego i wymianie windy jest możliwość dostania się osób ze szczególnymi potrzebami na wszystkie kondygnacje budynku (od poziomu minus 1 do 5 piętra). Przebudowano także wejście główne do gmachu, tak by schody spełniały wymogi dostępności. Dobudowane zostały także pochylnie na drogach ewakuacyjnych.

W lokalizacji przy Al. J. Ch. Szucha w Warszawie dostosowano każde piętro – za wyjątkiem piwnic – do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, poruszających się na wózkach inwalidzkich; dodatkowo windy mają przyciski z alfabetem Braille'a oraz kontrastowe piętrowskazywacze, a także komunikaty głosowe dla osób niewidomych i słabowidzących. Drzwi wewnętrzne zostały oznakowane opisującymi ich przeznaczenie lub numerację naklejkami w alfabecie Braille'a. Podobnie oznakowanie takie wykonano na poręczach schodów.

Budynki posiadają na wyposażeniu w pętle indukcyjne wspomagające dostępność dla osób słabosłyszących oraz krzesła ewakuacyjne. W niektórych budynkach jest także kontrastowe oznakowanie narożników ścian.

MSWiA, w miarę posiadanych środków finansowych i przy uwzględnieniu zasad racjonalnego planowania i wydatkowania tych środków, planuje dalsze wykonywanie prac mających na celu dostosowanie budynków do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

III. Dostępność cyfrowa oraz informacyjno-komunikacyjna

- na stronie Ministerstwa zamieszczone zostało [wideo](#) z tłumaczem migowym, opatrzone tekstem łatwym do czytania i napisami; treść tego nagrania wraz z pomocnymi mapkami/zdjęciami oraz tekstem łatwym do czytania jest również zamieszczona w tej samej zakładce;
- opublikowano informację w [zakładce](#) dot. możliwości kontaktu z naszym urzędem przez osoby z różnymi niepełnosprawnościami;
- na stronie internetowej znajduje się aktualna *Deklaracja dostępności serwisu MSWiA* w portalu gov.pl umieszczona w [stopce www](#), zgodna z nową wersją warunków technicznych publikacji oraz struktury „deklaracji dostępności – wersja 2.0”;
<https://www.gov.pl/web/mswia/deklaracja-dostepnosci>
- dostęp do tłumacza polskiego języka migowego (PJM) online poprzez połączenie z usługą Tłumacz Migam. Link do połączenia znajduje się w prawym górnym rogu strony internetowej. Usługa działa od poniedziałku do piątku od godziny 8:00 do 16:00. Dostęp obejmuje komunikację zdalną poprzez dedykowaną podstronę internetową w domenie www.tlumacz.migam.org i jest finansowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów - Ministerstwo Cyfryzacji.
- zapewniana jest dostępność wszystkim stronom internetowym departamentów MSWiA na portalu Gov.pl.
- publikacje dostępnych dokumentów w formie elektronicznej (dokumenty niedostępne są umieszczane tylko wtedy, gdy nie zostały wytworzone przez MSWiA i nie ma możliwości pozyskania plików dostępnych z innych instytucji lub zostały zamieszczone przed wejściem w życie ustawy o dostępności);
- stosowane jest poprawne formatowanie tekstu (m.in. nagłówków, leadów, wypunktowań), by czytniki używane przez osoby niewidome lub słabowidzące mogły przeczytać go poprawnie;
- stosuje się teksty alternatywne (tzw. ALT-y) do opisywania zdjęć i grafik opublikowanych na stronie internetowej i na oficjalnych kanałach mediów społecznościowych MSWiA – teksty alternatywne czyta czytnik, dzięki któremu osoby niewidome lub słabowidzące mogą dowiedzieć się, co znajduje się na wybranym zdjęciu/grafice;
- zapewnia się napisy do wszystkich filmów wideo zamieszczanych na oficjalnym kanale YouTube MSWiA jak również do tych, które są linkowane na stronę internetową MSWiA – napisy służą dostępności dla osób niesłyszących lub słabosłyszących. Wyjątkiem mogą być filmy, które zostały opublikowane przed wejściem w życie ustawy o dostępności cyfrowej,
- w punkcie obsługi klienta i oraz punktach wydawania przepustek zainstalowane są pętle indukcyjne ułatwiające kontakt z osobami niedosłyszącymi posiadającymi aparaty słuchowe wyposażone w moduł komunikacji

- Ministerstwo zakupiło także przenośną, walizkową pętlę indukcyjną, która może być używana w czasie spotkań i konferencji, a także w przypadku otrzymania wniosku zapewnienia dostępności w tym zakresie

4. Działania organizacyjno-zarządcze

Lp.	Zadanie	Działanie
1.	Opracowanie kolejnego Planu Działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2026 - 2029	Przygotowanie dokumentu, zatwierdzenie go przez Dyrektora Generalnego MSWiA oraz Opublikowanie Planu Działania na podmiotowej stronie Biuletynu Informacji Publicznej.
2.	Przegląd i aktualizacja Planu Działania	Walidacja poziomu wykonania zaplanowanych zadań raz w roku do 31.03. W przypadku konieczności –korekta Planu uwzględniająca ewentualne nowe zadania .
3.	Monitoring działalności Ministerstwa w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami; informowanie o konieczności wprowadzenia udogodnień czy wykonania dodatkowych działań	Analiza uwag, zgłoszeń, opinii, sugestii, zastrzeżeń i skarg w kontekście istniejących rozwiązań architektonicznych, informacyjno-komunikacyjnych i cyfrowych z jakimi mogą się zetknąć pracownicy czy interesariusze podczas kontaktu z Ministerstwem. Opracowanie na tej podstawie propozycji zmierzających do eliminowania utrudnień/barier.
4.	Przygotowanie III edycji Raportu o stanie zapewniania dostępności w MSWiA osobom ze szczególnymi potrzebami (za okres 01.01.2025 -r. do 31.03.2029 r.)	Opracowanie Raportu na podstawie informacji zebranych od wszystkich komórek organizacyjnych Ministerstwa. Raport zostanie sporządzony na dedykowanym formularzu i -po zatwierdzeniu przez Dyrektora Generalnego -wysłany do MFiPR za pośrednictwem Portalu Sprawozdawczego GUS. Wersja PDF Raportu będzie opublikowana na stronie podmiotowej BIP MSWiA.

5. Zadania – dostępność architektoniczna

Lp.	Zadanie	Działanie
1.	Dostępność architektoniczna budynków MSWiA	Uwzględnianie zasad projektowania uniwersalnego lub stosowanie racjonalnych usprawnień w ramach planowanych inwestycji, zlecenia remontów, przebudów, modernizacji budynków itp. w kontekście dostosowania ich do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
2.	Zwiększenie dostępności budynków MSWiA dla osób z niepełnosprawnością ruchu – parkingi	Uzgodnienie z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego kwestii dostosowania chodników i krawężników, uwzględniające poruszanie się osób ze szczególnymi potrzebami na trasie : od biura przepustek do wejścia do budynku MSWiA. Dalsze ubieganie się u zarządców ulic Samochodowej i Rakowieckiej o wyznaczenie miejsca postojowego na chodniku dla osoby z niepełnosprawnością przy budynkach przy ul. Domaniewskiej 36/38 oraz ul. Rakowieckiej 2a (biuro przepustek).
3.	Ewakuacja osób ze szczególnymi potrzebami	Cykliczna aktualizacja Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynków MSWiA. Okresowe szkolenia teoretyczne dla pracowników MSWiA oraz ćwiczenia praktyczne w czasie próbnych ewakuacji.
4.	Wejścia do budynków	Przegląd i ewentualna poprawa oznakowania krawędzi stopni przy wejściach do budynków MSWiA oraz na klatkach schodowych wewnątrz budynków. Zapewnienie właściwego poziomu skonstrastowania drzwi wejściowych oraz oznakowanie powierzchni przeziernych.
5.	Informacja o rozkładzie budynków i pomieszczeń w budynkach	Uzgodnienie (z SOP) możliwości zapewnienia informacji głosowej o rozkładzie budynków w kompleksie przy ul. Batorego 5. Zapewnienie informacji głosowej o rozkładzie pomieszczeń w budynkach MSWiA poprzez wyznaczenie i przeszkolenie osób odpowiedzialnych za udzielanie informacji.

6. Zadania – dostępność cyfrowa

Lp.	Zadanie	Działanie
1.	Dostosowanie dokumentów elektronicznych do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848)	Przypomnienie pracownikom komórek organizacyjnych MSWiA o obowiązku dostosowywania dokumentów elektronicznych tak, aby zapewniały one wymagania dostępności cyfrowej – były odczytywane przez programy, czytniki, z których korzystają osoby z niepełnosprawnością wzroku. Cykliczna wysyłka do wszystkich Biur/Departamentów MSWiA zachęt do zapoznania się i stosowania tzw. „dobrych praktyk” (wytyczne ujęte w formacie mini-przewodnika) tworzenia dostępnych dokumentów elektronicznych.
2.	Dbłość o aktualną wersję deklaracji dostępności dotyczącej strony głównej MSWiA	Coroczna aktualizacja deklaracji dostępności strony głównej MSWiA – do dnia 31 marca każdego roku oraz niezwłocznie w każdym przypadku, mogącym mieć wpływ na dostępność cyfrową (art. 11 ustawy o dostępności cyfrowej).
3.	Przegląd i aktualizacja deklaracji dostępności cyfrowych dot. innych stron MSWiA	Kontrola aktualności deklaracji dostępności innych stron MSWiA – do dnia 31 marca każdego roku oraz niezwłocznie w każdym przypadku, mogącym mieć wpływ na dostępność cyfrową (art. 11 ustawy o dostępności cyfrowej).
4.	Popularyzacja wśród pracowników MSWiA prostego języka	Zachęcanie pracowników do udziału w szkoleniach ze standardu prostego języka i zapoznawaniu się z publikacjami dot. stosowania zasad plain language. Docelowo –każdy pracownik Ministerstwa powinien uczestniczyć w w/w szkoleniu
5.	Podnoszenie poziomu publikowanych treści na stronie głównej MSWiA oraz innych stronach MSWiA pod względem dostępności cyfrowej	Szkolenia dla redaktorów stron www MSWiA z zakresu publikacji treści w sposób dostępny cyfrowo.
6.	Zapewnienie dostępnych multimediiów na stronach www MSWiA	Szkolenia dla redaktorów stron www z tworzenia dostępnych multimediiów tj. zdjęcia lub filmy.

8. Zadania – dostępność informacyjno-komunikacyjna

Lp.	Zadanie	Działanie
1.	Obsługa interesantów z wykorzystaniem tłumacza języka migowego	Zapewnienie usługi tłumacza polskiego języka migowego na wniosek osoby z dysfunkcją słuchu. Propozycja zorganizowania dla kilkorga pracowników MSWiA kursu języka migowego w celu poprawienia jakości obsługi pracowników/kandydatów do pracy/interesantów z upośledzeniem aparatu słuchu i mowy.
2.	Interesanci głuchoniewidomi – umożliwienie kontaktu osobie głuchoniewidomej z pracownikami MSWiA za pomocą tłumacza-przewodnika (kontakt osobisty).	Zapewnienie dostępu do tłumacza-przewodnika dla osób głuchoniewidomych na wniosek osoby z niepełnosprawnością na podstawie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), poprzez wpisywanie do formularza zgłaszanych potrzeb opcji tłumacza-przewodnika.
3.	Zapewnienie usługi tłumacza języka migowego on-line w kontakcie z MSWiA	Zapewnienie możliwości skorzystania z usługi tłumacza języka migowego on-line w kontakcie z MSWiA.
4.	Obsługa osób ze szczególnymi potrzebami	Przekazanie pracownikom komórek organizacyjnych MSWiA do zapoznania się dostępnych materiałów w zakresie obsługi interesantów ze szczególnymi potrzebami.
6.	Wsparcie przez koordynatorów ds. dostępności Biura Kadr i Szkoleń w ramach służby przygotowawczej	Opracowanie i aktualizacja prezentacji z zakresu wiedzy o potrzebach osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, komunikacji oraz z zakresu zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.